

Vastaanottaja
Heinolan kaupunki

Muutoksenhaunallinen päätös
Valtiovarainministeriö, 17.6.2026, VN/35064/2025

SELITYSPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus varaa tilaisuuden esittää käsityksenne Valtiovarainministeriön lausunnosta **viimeistään 16.10.2026**. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Liitteenä on kopio lausunnosta.

Mikäli haluatte tutustua muihin valituksenalaisen päätöksen perusteena oleviin asiakirjoihin, ottakaa yhteyttä hallinto-oikeuteen.

Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmoittaa sivulliselle asianosaisaseman perusteella saatuja salassapidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään.

Vastaus ja mahdolliset liiteasiakirjat pyydetään toimittamaan ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Vastauksen liitteenä lähetettävät mahdolliset liitetiedostot tulee yksilöidä nimeämällä ne tarkasti asiakirjan sisällön mukaisesti. Hallinto-oikeudelle toimitettavat sähköiset tiedostot tulee toimittaa viestin liitetiedostoina. Hallinto-oikeus ei avaa linkkejä tietoturvasyistä.

Vastauksen ja mahdollisten liiteasiakirjojen toimittaminen myös muilla yhteystiedoissa mainituilla tavoilla on mahdollista. Riittää, kun vastaus ja mahdolliset liiteasiakirjat toimitetaan hallinto-oikeudelle yhdellä tavalla.

Tätä lähetettä ja sen liitteitä ei tarvitse palauttaa.

Asiaa hallinto-oikeudessa hoitaa hallinto-oikeuden esittelijä Laura Metso.

Roosa Vanhanen
lainkäyttösihteeri

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/hameenlinnan-hallinto-oikeus/>

Kunta- ja alueosasto

7.9.2026

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 28.7.2026 (Diaarinumero 1912/2026)

Valtiovarainministeriön lausunto Heinolan kaupungin valituksesta kunnan vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuudesta

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää valtiovarainministeriöltä lausuntoa Heinolan kaupungin valituksesta, joka koskee valtiovarainministeriön 17.6.2026 tekemää päätöstä Heinolan kaupungin oikaisuvaatimuksesta koskien valtiovarainministeriön päätöstä vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VN/35064/2025). Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 8.9.2026.

1 Heinolan kaupungin vaatimukset ja niiden perusteet

Heinolan kaupunki vaatii valtiovarainministeriön päätöksen kumoamista. Valtiovarainministeriön tekemä menolisäys Heinolan kaupunkia koskevaan sotesiirtolaskelmaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1393/2022 7 §:n perusteella tulee poistaa asetuksen vastaisena valtionosuuslaskelmista Heinolan kaupungin valtionosuutta vähentävänä tekijänä. Heinolan kaupungin mukaan ministeriö on soveltanut asetusta sen sanamuodon ja tarkoituksen vastaisesti.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kirjaama palkkaharmonisaatiota ennakoiva tilinpäätösvaraus on muuttanut yhtymän tilinpäätöksen 2022 alijäämäiseksi. Heinolan kaupungin laskennalliseksi osuudeksi on ilmoitettu 0,7 milj. euroa. Yhtymän ilmoitus vähentää Heinolan kaupungin valtionosuusrahoitusta pysyvästi vuodesta 2023 alkaen.

Heinolan kaupungin mukaan palkkaharmonisaatiokustannus ei ole syntynyt eikä siitä ole ollut sopimusta 31.12.2022 mennessä, jolloin kuntakuntayhtymä ei liikkeenluovutuksen jälkeen ole vastuussa 1.1.2023 sovituista kustannuksista. Lisäksi Heinolan kaupunki on korostanut, että saatava ei ole erääntynyt ennen 1.1.2023. Työsopimuslain ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukaan luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän saatavasta, jollei muuta ole sovittu. Muuta ei ole sovittu kuntayhtymän ja kaupungin tai hyvinvointialueen välillä.

Heinolan kaupungin näkemys vuoden 2022 tilinpäätöksessä on ollut, että Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä ei ole vastuussa tulevaan palkkaharmonisointiratkaisuun liittyvistä korvauksista ja siten mahdollista korvausmenoa ei ole voitu pitää todennäköisenä tapahtumana. Siten siitä ei olisi tullut tehdä tilinpäätösvarausta. Näin ollen ei olisi myöskään syntynyt alijäämää, johon kunnilla olisi ollut kattamisvelvollisuutta.

Valtionosuusasetuksen 7 §:n mukaisesti valtiovarainministeriölle on toimitettava riittävä selvitys kustannuksista ja niiden kirjausten perusteista sekä mahdollisesta tuomioistuimen päätöksestä tai sitovasta sopimuksesta, joihin takautuvien kustannusten maksaminen perustuu. Heinolan kaupungin mukaan hyvinvointiyhtymän tekemä yksipuolinen tilinpäätösvaraus ei ole asetuksen kuvaama päätös tai sopimus.

Heinolan kaupungin mukaan palkkaharmonisoinnin tarve on syntynyt nimenomaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon henkilöstön siirtyessä kuntayhtymään 1.1.2017 alkaen niiden jäsenkuntien osalta, jotka järjestämisvastuun aikoinaan siirsivät kuntayhtymään. Heinolan kaupunki on ollut yhtymässä osallisena vain sairaanhoitopiirille lainsäädännössä määrättyjen erikoissairaanhoidon toimialan tehtävien osalta, ei sosiaali- ja perusterveydenhuollon osalta. Heinolan kaupunki ei siirtänyt järjestämisvastuuta kuntayhtymään vaan on tuottanut itse sosiaali- ja terveyspalvelut 31.12.2022 asti. Näin ollen kuntayhtymän sosiaali- ja perusterveydenhuoltoon kohdistuvaa palkkaharmonisointia ja siihen liittyviä mahdollisia kustannuksia ei voi kohdentaa Heinolan kaupungille.

Heinolan kaupunki korostaa, että hallinto-oikeuden tulee arvioida sitä, voiko valtionosuuslaskelma perustua kuntayhtymän tilinpäätökseen kirjattuun varaukseen tilanteessa, jossa kyseinen varaus ei perustu oikeudellisesti syntyneeseen velvoitteeseen, sopimukseen tai tuomioistuimen ratkaisuun. Heinolan kaupungin käsityksen mukaan valtiovarainministeriön päätös merkitsee käytännössä sitä, että kirjanpidollinen arvio on muutettu oikeudellisesti sitovaksi kustannukseksi ja edelleen kuntaa sitovaksi rahoitusvastuuksi ilman laissa säädettyä perustetta. Hyvinvointiyhtymän tilinpäätösvaraus ei perustu sopimukseen, tuomioistuimen ratkaisuun eikä ole oikeudellisesti sitova. Valtionosuudesta tehtävät päätökset eivät voi perustua virheellisiin tilinpäätöskirjauksiin olemattomista saatavista.

2 Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asiassa on kysymys Heinolan kaupungille myönnetystä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuodelle 2026. Heinolan kaupunki on tyytymätön sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen (sote-uudistus) liittyvään tulojen ja kustannusten siirtolaskelmaan, jossa Heinolan kaupungin osalta vuosien 2021 ja 2022 tilipäättötietoihin perustuvia kustannuksia on oikaistu ottamalla huomioon kuntayhtymän tekemä palkkaharmonisointikustannusvaraus.

Heinolan kaupunki on valittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen samalla perusteella myös vuosien 2024 ja 2025 peruspalvelujen valtionosuuksista. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on antanut Heinolan kaupungin valituksiin päätöksen 15.5.2026 (1163/2026).

Hallinto-oikeuden 15.5.2026 antaman päätöksen mukaan valtiovarainministeriö on voinut lisätä Heinolan kaupungin siirtyviä kustannuksia laskennallisesti kuntayhtymän vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöksiin perustuen ja ottaa nämä lisäykset huomioon valtionosuusasetuksen 7 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella Heinolan kaupungille vuosilta 2024 ja 2025 maksettavissa kunnan peruspalvelujen valtionosuuksissa. Hallinto-oikeus on katsonut, että kunnan ilmoittamista tilinpäätöstiedoista poikkeamiselle riittävänä perusteena on voitu pitää kuntayhtymän tilinpäätökseen kirjattua pakollista varausta. Hallinto-oikeuden mukaan asiassa ei ole ollut merkitystä sillä, ettei palkkaharmonisaatiokorvaus ollut vielä tosiasiallisesti syntynyt eikä siitä ollut olemassa kuntia velvoittavaa sopimusta 31.12.2022 mennessä. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan asiassa ei ole osoitettu, että laskelma olisi johtanut Heinolan kaupungin osalta eriarvoiseen kohteluun ja ilman palkkaharmonisaatiovarauksesta johtuvan kuntayhtymän alijäämän huomioon ottamista Heinolan kaupungin tilinpäätös ei olisi antanut tilanteesta oikeaa kuvaa valtionosuuden laskemisen kannalta.

Valtiovarainministeriö toteaa, että käsiteltävänä olevassa valituksessa on kysymys saman oikeudellisen kysymyksen arvioinnista, mihin hallinto-oikeus on jo ottanut 15.5.2026 antamassaan päätöksessä kantaa. Viitaten hallinto-oikeuden päätökseen valtiovarainministeriö toteaa, että kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vaikuttava siirtolaskelma on määritelty sitä koskevien säännösten mukaisesti ja se vaikuttaa kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2024 lukien. Laskelmaa ei ole tehty uudestaan eikä muutettu miltei osin, joten se vaikuttaa myös vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen.

Heinolan kaupunki tuo esiin valituksessaan, että kuntayhtymän sosiaali- ja perusterveydenhuoltoon kohdistuvaa palkkaharmonisaatiota ja siihen liittyviä mahdollisia kustannuksia ei voi kohdentaa Heinolan kaupungille, sillä Heinolan kaupunki ei siirtänyt järjestämisvastuuta näiden palveluiden osalta. Valtiovarainministeriö toteaa, että hallinto-oikeus on jo aiemmassa päätöksessään katsonut, että asiassa esitetyn luotettavana pidettävän selvityksen mukaan Heinolan kaupungin osuus alijäämästä on muodostettu vain kaupungin osuudesta erikoissairaanhoidon, päivystyskeskuksen ja ensihoitokeskuksen palveluiden käyttöön.

Valtiovarainministeriö toteaa, ettei Heinolan kaupunki ole esittänyt käsiteltävänä olevan valitusasian yhteydessä mitään sellaista uutta, mikä antaisi aihetta arvioida asiaa toisin kuin hallinto-oikeus on asiaa 15.5.2026 antamassaan päätöksessä arvioinut. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan valitus tulee siten hylätä.

3 Tiedoksi muutettu päätös

Valtiovarainministeriö on palauttanut käyttämättömiä määrärahoja kuntien valtionosuusmomentille ja päättänyt muuttaa kaikkien kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia vuodelle 2026.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Jussi Virsunen

Neuvotteleva virkamies

Minnamaria Korhonen

Liitteet

Liite 1. Valtiovarainministeriön päätös 17.6.2026 Heinolan kaupungin oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta

Liite 2. Heinolan kaupungin oikaisuvaatimus 18.2.2026

Liite 3. Valtiovarainministeriön päätös 18.12.2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026

Liite 4. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös Heinolan kaupungin vuosien 2024 ja 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia koskeviin valituksiin 15.5.2026

Liite 5. Valtiovarainministeriön päätös 25.6.2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2026

VN/22562/2026-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Korhonen Minnamaria 912951328

2026-09-07

Virsunen Jussi 913636982

2026-09-07